Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet,

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurI: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banI.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunI 6 fl., pe trei lunI 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunI 20 fr., pe trei lunI 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorI.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese lunI 5 fl., pe trei lunI 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunI 6 fl., pe trei lunI 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banI. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 232. — **Braşov, Joi, 19 (31) Octomvre** — **1895.**

In ajunul alegerilor municipale.

Din comitatul Făgăraşului primim, relativ la viitórele alegerI municipale, următórele rêndurI asupra cărora atragem atenţiunea alegĕtorilor românI în genere, ér în special a bărbaţilor conducĕtorI din comitatul Făgăraşului:

Alegerile de *membrii în comisiunea municipală* în tóte cercurile electorale din acest comitat se vor ţinè Lunia viitóre, în 4 Noemvre n. c. AicI trebue sĕ-şI arate inteligenţa nóstră vrednicia sa. *ToţI alegĕtorii trebue sĕ mérgă la alegere* şi sĕ voteze pentru bărbaţI probaţI şi cu tragere de inimă pentru sórtea poporului nostru, — pentru bărbaţI *independenţI*, carI sĕ pótă representa cu demnitate şi *neînfricaţI* interesele alegĕtorilor lor.

Cestiunea acésta e de-o însemnătate mare pentru poporul nostru. De aceea preşedinţii însărcinaţI cu conducerea alegerilor, carI în comitatul Făgăraşului sunt aprópe esclusiv românI, au sânta datorinţă de-a veghia cu ochii agerI, ca alegerile sĕ se facă aşa, precum pretind interesele poporaţiunei românescI din acest comitat. Cu deosebire îi avertisăm, ca sĕ procédă *întru tóte amĕsurat prescriselor legei şi cu totă acurateţa*, ca aşa alegerile sĕ nu pótă fi atacate pe cuvêntul unor lipse de formalităţI. Românii sĕ vegheze şi imediat sĕ-şI strîngă şirurile, căcI numai câte-va ḑile mai sunt până la aceste alegerI.

După acestea vor urma în 16 Decemvre st. n. alegerile de *funcţionarI municipalI.* Noi însĕ nu trebue sĕ aşteptăm până ne va ardo mucul la deget, ci trebue *sĕ îngrijim, ca sĕ avem din sînul nostru candidaţI cualificaţI pentru tóte posturile, ce sunt a se ocupa.*

Comitatul Făgăraşului este un comitat *per eminentiam* românesc. Bărbaţii noştri cualificaţI de pretutindenI pot decI sĕ concureze cu deplin curagiu la orI-ce post, ce cade sub alegere. Reuşita atêrnă dela bărbăţia Românilor, carI cu mulţimea voturilor lor predomnă în tot comitatul. Tristele esperienţe ale trecutului îi vor face pe RomânI, ca măcar acum sĕ se înţelégă mai altfel ca în trecut şi sĕ lucreze *românesce* din tótă inima şi fără nicI o consideraţiă.

Ni-s'a ḑis, că Românilor nu li-se pot da funcţiunI, din causă, că n'ar avè bărbaţI cualificaţI. Ei bine, bărbaţii noştri cualificaţI sĕ se arate acum şi sĕ concureze de pretutindenI.

Vrem sĕ se vadă, cum vor fi luaţI în considerare concurenţii românI, şi că óre nu vor fi tractaţI şi de astă-dată în mod volnic, ca în trecut, numai fiind-că sunt RomânI?

Vorba e de-ocamdată, ca Românii făgărăşenI sĕ-şI facă datoria şi sĕ nu încuragieze lăcomia altora prin negligenţa lor. — Vedem, că în alte comitate Românii tot mai mişcă. Numai dela Făgăraş, unde puterea Românilor este mai mare, nu se aude nimic. Ce fac óre conducĕtorii românI de-acolo?...

OrI dóră Românii din comitatul Făgăraşului sĕ fiă aşa de mulţumiţI cu starea lucrurilor, încât sĕ nu mai aibă nicI o dorinţă pentru schimbărI favorabile în administraţiă? Şi óre sĕ nu mai fiă nicI o posiţiă de câştigat şi de păstrat pentru ei?

Scim, că de-un şir de anI încóce administraţia acestui comitat a ajuns aprópe esclusiv în mânile unor funcţionarI streinI de limba şi de interesele poporului român, deşi 95% din totalitatea poporaţiunei sunt RomânI.

Nu este timpul óre, ca sĕ se gândéscă serios Făgărăşenii, a lua în mână causa lor şi a nu lăsa sĕ fiă esploatată şi mai departe pentru scopurile meschine ale celor dela putere?

Aşteptăm şi sperăm, că cel puţin acum îşI vor strînge mai bine rêndurile şi-şI vor face datoria, după cum pretinde importanţa şi seriositatea causei.

Acelaşi lucru îl aşteptăm dela Românii din tóte comitatele, fără considerare la proporţia numerică faţă cu naţiunile conlocuitóre. Chiar şi atuncI, când şansele unui succes real ar fi, în împrejurările de faţă, escluse, Românii totuşI sĕ se manifeste cu tótă puterea la alegerI, ca sĕ insufle respect contrarilor noştri şi sĕ-i convingă, că trebue sĕ ţină sémă şi de interesele poporului român.

CRONICA POLITICĂ.

— 18 (30) Octomvre.

In urma **incidentelor dela Agram** s'au întêmplat mai multe lucrurI, pe carI le înregistrăm aci. Inainte de tóte oraşele *Esseg* şi *Waraşdin* prin concluse municipale estra-ordinare au aprobat conclusul consiliului comunal din Agram, prin care se *condamnă escesele* studenţilor croaţI; şi aleseră ca *cetăţenI de onóre pe Banffy şi pe Banul.* De altă parte massa studenţilor croaţI dela universitatea din Agram publică o declaraţiă în *„Obzor"* în care ei se declară *solidarI* cu colegii lor deţinuţI, şi pretind sĕ fiă tractaţI ca şi aceia. In urma acésta, după-cum i-se anunţă lui *„Kel. Ertes."* din Agram, cercurile competente (??) de acolo se ocupă cu planul *de-a strămuta universitatea la Esseg*, décă studenţii croaţI vor persevera în renitenţa lor. — Mai triste sunt însĕ urmările amintitelor incidente din Agram asupra vieţii sociale interne a Croaţilor. Astfel deputatul *Folnegovicĭ* împreună cu mai mulţI aderenţI ai sĕi au abḑis cauţiunea depusă de ei pentru organul partidului drept *„Hrvatska"*, pe motiv, că nu vréu sĕ mai lucre împreună cu *Frank*, tatăl studenţilor, carI au înscenat demonstraţiunile recente, de-órece Frank l'a atacat pe Folnegovicĭ în consiliul comunal pentru vorbirea, în care acesta condamnase demonstraţiunile studenţilor. Astfel Folnegovicĭ şi aderenţii sĕi scóseră un nou ḑiar intitulat tot *„Hrvatska"*. Mai departe, Dr. Anton *Starcevicĭ*, Dr. I. *Frank* şi Eugen *Kumicicĭ* adresară preşedintelui partidului drept o scrisóre, în care ei declară, că *ies din partid* şi se constitue într'un *partid curat drept.* Repăşirea lor o motivéză numiţii trei deputaţI prin aceea, că au fost eschişI dela consultările partidului membrii cei mai vechI şi mai meritaţI; că a fost proclamat Strossmayer ca protectorul partidului, şi lui i-sa raportat asupra celor întêmplate în partid; şi în fine, că Felnegovicĭ a condamnat fapta studenţilor, cu tóte că acésta n'a fost îndreptată contra persónei monarchului, a dinastiei şi a monarchiei, şi prin asta Felnegovicĭ s'a alăturat la partida politică duşmană, care lucră contra neatêrnărei şi contra integrităţii Croaţiei. In fine deputaţii unioniştI bĕtrânI *Crnkovicĭ* şi Juliu *Jelacicĭ* îşI anunţară retragerea lor din partidul guvernului, pe motiv, că partidul şi Banul, în ce privesce esecutarea corectă şi consciențiósă a legei pactului cu Croatia, *stau astăḑi in contraḑicere cu programul original.*

*

„Oficiul Reuter" primesce din Constantinopole scirI despre **masacrărI noue ne mai pomenite**, sĕvêrşite în Baiburg pe drumul, ce duce dela *Erzerum la Trapezunt.* CincI sute de LazI mohamedanI armaţI au atacat satele învecinate ale Armenilor, au *aprins casele, şcólele şi grajdurile, au puşcat asupra Armenilor, carI se refugiau, au ars de viI pe mai mulţI tinerI şi fete, au maltratat, torturat şi ciungărit multe femei, au jăfuit satele şi au profanat bisericele.* Numĕrul *morţilor*, se ḑice, că *trece peste 150.*

*

Ḑiarele englese publică o scrisóre interesantă, în care se pronunţă **Gladstone asupra Muntenegrului.** Redactorul ḑiarului *„Daily Chronicle"* adecă trase atenţiunea lui Gladstone asupra enunciărilor linguşitóre, ce le făcuse mai dăunăḑI principele Munţilor negri la adresa bĕtrânului cap al liberalismului engles, despre carI amintiserăm şi noi la timpul sĕu. La acésta Gladstone îi scrie amintitului redactor următórele: „Principele Nicolae este ḑdemn de vechii VlădicI. Mai mult nu pot ḑice. Ina-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Cerşitorul.

De Marcel *Prévost.*

(Fine)

Henrieta plângea încă, sguduită la idea, că un bărbat, pe care l'a iubit, care a fost cel dintâi, pe care l'a strîns la sînul ei, acum e mort, putreḑit în pămênt la ChinezI.

— „Sermanul Desirée!" repeţi ea. „Mĕ iubea atât de mult! Décă n'ar fi fost aşa, acum am fi fost căsĕtoriţI."

— „De sigur", ḑise Pauly. „Acésta e forte trist... Dér credI, că acum, după-ce ai pierdut pe mirele d-tale, nu mai esistă pentru d-ta un bărbat, care te iubesce fórte mult, care te iubesce tot atât de ferbinte, ca şi d-l Desirée?"

Henrieta îşI ridică capul, pupilele ei luciau printre lacrimI. Incepù sĕ învêrtéscă între degete legăturile şurţului ei — devenind érăşI cochetă, pe lângă tótă supărarea ei.

— „Cine e acela, d-le Pauly?"

El o atrase lângă bancă şi se aşeḑară unul lângă altul, într'un colţ, unde credeau ei, că privirile cerşitorului nu-i póte urmări.

— „Dér... eu, domnişóră Henrieto.... Creḑi, că eu nu te iubesc?"

Ea se înroşi, lacrimile se uscară la roşéţa caldă a obrazilor ei. De sigur, ea păstra o preţiósă aducere aminte de sĕrmanul Desirée, care murise în Asia, atât de departe de ai sĕi, dér era tînĕră, nu putea sĕ rĕmână tot-déuna singură, fără cine-va, care sĕ o drăgostéscă, care sĕ o ia de mână, sĕ o sărute, sĕ o iubéscă!

Şi Pauly se încerca cu vocea pe jumĕtate sĕ o convingă.

— „Desirée e mort, de acésta nu trebue sĕ ne mai îndoim. L'ai plâns destul. Ai fost destul credinciósă amintirei sale". Apoi, fără ca sĕ ḑică Pauly ceva rĕu despre bravul tînĕr, pe care nu-l cunoscuse, nu trebuia ea óre sĕ se gândéscă la aceea, că nu era pentru ea? El era cu totul necult, era un muncitor; ce casă i-ar fi putut oferi el?...

Ea plecà capul, nerĕspunḑênd nimic.

— „Ah", ḑise el cu voce desperată, „vĕd, că-l iubescI încă şi pe mine nu mĕ iubescI". Acum sciu, ce am sĕ fac".

— „Ce sĕ facI, d-le Iustin?"

— „Voiu cere transferarea mea..... Tocmai am un coleg în Niévre, care voesce sĕ schimbe, deóre-ce e din Auvor... Ii voi scrie...."

Dér Henrieta îi apucà cu vioiciune mâna.

— „Acésta nu o vei face, d-le Iustin!"

— „Pentru ce nu?" rĕspunse el, privind în altă parte. „Ar fi din parte-mI o nedreptate, sĕ rĕmân aicI, deóre-ce n'ai nicI un simţĕmênt de amiciţiă pentru mine."

— „NicI o amiciţiă! Acésta e rĕu din partea d-tale, sĕ ḑicI aşa ceva! Scii bine, că din contră... mai mult decât... ar trebui sĕ am... şi că aşI fi prea nenorocită, décă ai părăsì locul Foissy... ca Desirée..."

Din nou o podidiră lacrimile, un plânset greu îi sguduì peptul. Pauly o atrase la sînul ei, o sărutà încet pe grumazI şi pe obrazI.

— „Nu plânge! Nu voesc, ca sĕ plângI, draga mea! Rĕmân în Foissy. Mai întâiu, pentru-că şi décă d-ta nu m'ai iubi, eu nu aşI avè curagiul sĕ plec de aicI, unde cel puţin pot sĕ te vĕd, ca şi acum, diminéţa şi séra... Voiu rĕmânè... Şi mai târḑiu", — continuà el cu glas şovăitor — „décă eştI cu totul sigură, décă voescI în adevĕr, voiu întreba pe tatăl d-tale..."

Ea îi astupà cu mâna gura.

— „Da... mai târḑiu... îţI promit... Voiu fi forte fericită... fórte fericită."

Şi cuprinsă de dor, îl îmbrăţişà şi-l sărutà. Se îmbrăţişară şi pofta de sărutărI se mărea din ce în ce mai tare.

Sgomotul unei uşI, ce se deschidea, îi despărţi. Cerşitorul se ridicase. Ei vĕḑură cum el, stând în picióre îşI bĕù berea, plătì, şi apoi, trecênd pe lângă dênşii şi privindu-i un moment, cum erau îmbrăţişaţI... plecà cu paşI şovăitorI afară.

— „A bĕut numai un pahar de bere şi se clătină, ca un om beat, observà Pauly.

— „Ai vĕḑut, cum ne-a fixat?" murmurà Henrieta.

Pauly, cuprins de dorul de a-o mai săruta odată, nu rĕspunse, ci o strînse din nou în braţe şi tinĕra fată lăsa sĕ fiă legănată de drăgostirI. Acum, că ceşitorul era departe, se simţia mai bine. Astfel rĕmaseră ei îmbrăţişaţI.

De-odată Henrieta se desfăcù din braţele lui. Pauly înspăimântat de palórea feţei ei, o întrebà:

— „Ce ai Henrieto? EştI bolnavă?"

inte cu 30 de anĭ Montenegrul era încă un Sfinx pentru orĭ-cine in Anglia. Décă i-așĭ trimite astădĭ principelui vr'o soliă, atuncĭ prin ea i-așĭ spune, că în cuibul meu casnic de astădĭ nutresc chiar acele sentimente, pe carĭ le-am nutrit în focul și pulberea arenei politice; că el prețuesce în mod prea favorabil persóna mea; și că tradițiunile Montenegrului, carĭ ii sunt încredințate Alteței Sale ca cele mai scumpe mărgăritare, întrec în gloriă Marathonul, Thermopilele și chiar tóte tradițiunile rĕsboinice ale lumei".

*

Textul tratatului cu Madagascar a sosit la Paris. Étă clauzele principale: „Regina primesce protecțiunea francesă cu tóte consecințele sale. Francia va represența Madadascarul în relațiunile esteriόre. Rezidentul frances va fi însărcinat cu raporturile cu agenții Puterilor străine precum și cu tóte cestiunile, care interesézá pe străinii din Madagascar. Tratatul stipulézá Franciei influența asupra administrației interne. Francia refusă orĭ-ce rĕspundere pentru angajamentele luate de Madagascar". Primul ministru al Madagascarului a fost înlocuit. Tóte trupele Hovasilor au fost desarmate și licențiate. Miliția s'a recrutat prin îngrijirile generalului *Duchesne* și e pusă sub ordinele directe ale Francesilor.

Despărțĕmintele Asociațiunei amenințate. „Telegraful Român" publică o corespondență din comitatul Treiscaunelor, în care se spune, că în diua de 11 (23) Octomvre, preoții și învĕțătorii românĭ din Brețcu, dimpreună cu protopopul tractual Coltofeanu, ca director al despărțĕmêntului „Asociațiunei", au fost chiămațĭ înaintea notarului comunal, unde li-s'a cetit următórea hârtiă, ce era adresată vice-șpanului comitatului Treiscaunelor, Tompa Miklos:

„Stim. D-le vice-șpan!

„Mi-a venit la cunoscință, că „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român", carea conform statutelor are residența cancelariei în Sibiiu, are filială (fiokegylet) în Brețcu.

„De-óre-ce activitatea acestui despărțĕmênt este ilegală, întru cât n'are statute separate aprobate de guvern: te provoc, d-le vice-șpan, ca sĕ îndrumĭ cu urgență pe numitul despărțĕmênt a-și presenta aicĭ spre provedere cu clausula de aprobare până la 30 Noemvre a. c. statutele, sub urmarea desființărei".

Budapesta, 3 Octomvre 1895.

Din însărcinarea ministrului:
Dr. Splényi Sándor m. p.,
consilier ministerial.

Acéstă hârtiă a fost trimisă notarului comunal împreună cu un ordin mai aspru al fisolgăbirĕului, care mustră pe notar, pentru-ce n'a raportat până acum despre esistența despărțĕmêntului.

E de însĕmnat însĕ, că despărțĕmêntul Treiscaunelor n'a esistat până acum, decât numai pe hârtiă. „Activitatea" lui se reduce la o ședință de constituire, ținută în 1893, la care ședință a luat parte și diaristul ungur *Jancsó Benedek.* Cu drept cuvênt se presupune dér, că dela acesta va fi primit ministrul de interne informațiunĭ despre esistența despărțĕmêntului Treiscaunelor, despre care póte că nicĭ înșĭ-șĭ Românii din acel comitat nu vor fi avut cunoscință până acum.

„Telegraful Român" spune, că același ordin ministerial s'a dat *și față cu alte despărțĕminte ale Asociațiunei.*

Din camera austriacă.

Ședința dela 28 Oct.

In ședința de Lunĭ, 28 c., s'a finit desbaterea asupra programului noului cabinet austriac.

Dr. **Kaizl** (Ceh tînĕr) polemiséză cu singuratice pasagii din program, și dice, că *dreptul electoral,* general, egal și direct este regulatorul cel mai serios al vieții publice. Dice apoi, că cérta între Germanĭ și Cehĭ împiedecă desvoltarea ideilor liberale și a nisuințelor de progres.

Kronawetter numesce curat *absolutism* declarațiunea ministrului-președinte, că guvernul între tóte împrejurările are a conduce. Polemiséză apoi cu deputatul *Schneider* în *cestiunea jidană,* și în fine repetă încă ódată, că guvernul *nu este în stare* sĕ conducă.

La acestea luă cuvêntul ministrul-președinte conte **Badeni** și făcù o *declarațiune,* în care respinge învinuirea, că guvernul actual ar alerga după favorul diferitelor partide. Spune apoi că devisa guvernului sĕu este a nu pretera pe nicĭ o naționalitate, ci a-le tracta pe tóte în mod egal. Se adreséză apoi către tóte partidele, dicênd că speră a-se întâlni cu ele la *muncă concretă.*

Fournier vorbesce despre posiția *culturei germane* în Boemia, și observă, că Boemii când pretind o Boemiă de sine stătătóre sĕ nu se provóce la Ungaria, căcĭ dualismul nu este o invențiune din 1866 și 1867, ci se póte dovedi prin documente, că idea dualistică datéză încă dela 1715 (!!?) Decĭ Boemii nu au drept de-a pretinde nimic.

Romanciuk (Rutean) află neclaritate în espunerile lui Badeni. Spune apoi, că ce nedreptățĭ și volnicii au trebuit sĕ îndure Rutenii din Galiția sub domnia guvernorului Badeni. Aduce mai multe date concrete și în fine esclamă, că ar fi fost corect din partea guvernului a nu inaugura ca devisă dreptatea, ci *autocratismul și arbitriul.*

Engel (liberal) vorbesce despre pasagiul acela din program, care se esprimă asupra *simțĕmintelor religióse,* și protestéză contra modului sarcastic, în care a vorbit Stransky despre Germanii din Moravia.

După-ce toțĭ ceĭ-lalțĭ vorbitorĭ renunțară de-a mai vorbi la program, se sculă, ca cel din urmă vorbitor, deputatul **Hanek** (antisemit), care declară, că *nu are* încredere în guvern. Recomandă însĕ miniștrilor sĕ nu se lase înfluințațĭ de Jidanĭ. Dice în fine, că prin cultivarea artificială a patriotismului se prăsesc numai slugĭ servile, lingăĭ și trădătorĭ de patriă! (Bravo! la antisemițĭ).

Cu acestea se *încheiă* desbaterea asupra programului *ministerului Badeni.*

Politică mârșavă.

Valea-Târnavei, Octomvre 1895.

Onorate D-le Redactor! Scirea, ce-ațĭ adus'o în unul din numerii mai prospețĭ ai valorosului D-vóstre organ, despre mĕsura luată față cu scólele poporale române din comitatele Hunedórei, Sibiiului și Făgărașului susținute din fondul fostului regiment de graniță I — ca adecă sĕ nu mai fiă considerate ca scóle private ale acestui fond, ci ca *scóle comunale* puse sub inspecțiunea autorităților scolare comunale,—scirea acésta, dic, a produs o adêncă mâhnire și în părțile aceste locuite de Românĭ.

Abia s'a uscat tiparul diarelor unguresci, carĭ, în urma grațiărĭi condamnaților în procesul Memorandului și a colindării lor pe la guvernul din Pesta, bucinau începutul unei ere de conciliațiune, și étă, cum acest despotic guvern vine sĕ pecetluéscă „conciliațiunea" prin un nou act de nedreptate.

Punctul de pornire al dușmanilor noștri politicĭ și naționalĭ s'a ilustrat așa déră prin o nouă persecuțiune a limbei și culturei românescĭ. Românii stau în calea fantasticelor și cutezatelor lor planurĭ, ce tind a face din acest stat o mare casarmă maghiară, unde toțĭ sĕ fiă uniformațĭ și dresațĭ ungaresce, după calapodul croit de cei ce viséză de-o mare putere maghiară în centrul Europei, căreia sĕ 'i se închine tóte popórele Orientului.

Acésta este partea ideală a opintirilor șovinismului maghiar.

Socot, că e bine, ba necesar chiar, ca pressa nóstră națională sĕ se ocupe cât mai ades cu acest șovinism infect și destrăbălat. De aceea mi-am luat voiă a vĕ adresa rândurile acestea cu rugarea sĕ le dațĭ publicitățiĭ.

Vrem, ca în Ungaria sĕ fiă numai o singură națiune — își dic puternicii din Pesta. Tóte némurile sĕ fiă unite prin o singură limbă și sĕ aibă una și aceeașĭ cultură — *cultura maghiară.* Cu alte cuvinte *diferitele rasse, carĭ locuesc pe acest pĕmênt, sĕ se contopéscă in rassa maghiară.*

Fórte puținĭ sunt Maghiarii, carĭ se conduc de acéstă ideiă scrintită în mod neinteresat și numai pentru-că ea a devenit la ei o dogmă națională. Cei mai mulțĭ, décă nu tocmai toțĭ politicii maghiarĭ urmăresc adĭ scopurĭ, carĭ n'au de a face cu aspirațiunile fatale deșteptate de doctrinarii lor din timpul mai nou. Fie-care di, fie-care óră ne convinge tot mai mult, că adĭ n'a mai rĕmas nimic le ei din acea ideală gândire a marelui Maghiar Stefan Szechenyi, cel ce a inventat formula maghiarisărei prin „mijlocul culturei superióre", deșteptând pe Ungurĭ din letargia seculară — după cum însușĭ a mărturisit — „*spre peirea lor*".

Politica de maghiarisare urmăresce scopurĭ cu mult mai infime și mai murdare. Ideia contopirei forțată a rasselor, pe lângă ținta ei neumană mai servesce și ca mantauă sub care se ascunde adĭ patriotismul fals și și interesul mârșav material. Până trăia un Francisc Deak și un Eötvös, patrioții patentațĭ tot se mai sfiau a-și da pe față tendințele lor mârșave. Se mai scriea pe atuncĭ câte-o vorbă mai conciliantă față de popórele nemaghiare, și Deák cerea încă dela conaționalii sĕi, ca și Szechenyi, sĕ caute a câștiga pe Românĭ și pe Slavĭ cu de-abinele și prin „cultura superióră", adecă sĕ le facă cât mai plăcută viéța în stat. Deák s'a înșelat, ca și Szechényi, căcĭ „cultura superióră maghiară" n'a putut cuceri inima nimĕnui. din simpla causă, că n'a esistat și nu esistă, și chiar décă ar fi fost, îi lipsea puterea de atracțiune față cu popórele nemaghiare. Afară de câțĭ-va individĭ, carĭ trăind în orașe unguresci merg cu curentul și sĕ simt bine în societățile unguresci, „cultura maghiară" n'a putut nicăirĭ sĕ câștige simpatii pentru rassa „cuceritorilor".

Lucrul se póte esplica fórte ușor. Principiul lui Szechényi de-a câștiga națiunile nemaghiare cu binele și fără de întrebuințarea forței brutale, a fost călcat pe tóte cărările de epigonii lui, și cu drept cuvênt se minunéză lumea străină de cutezarea cu care Nemaghiarii sunt calomniațĭ înăuntru și înafară, și de violența cu care sunt neîndreptățițĭ și prigonițĭ.

Sub ce cuvênt maghiarisatorii ne-ar pute scóte din tóte oficiile și beneficiile; sub ce cuvênt ni-ar secuestra dreptul electoral, cel mai sfânt drept al cetățenului într'un stat constituțional; sub ce cuvênt ni-ar pute lua școlile și mijlócele de cultură și progres intelectual și național — décă nu ne-ar calumnia și huli, că suntem dușmanii statului, că voim rĕul și peirea lui și, prin urmare, trebue sĕ se aplice contra nóstră cele mai aspre mĕsurĭ de prigonire și sĕ fim sdrobițĭ.

Noi însĕ scim fórte bine ce apĕră maghiarisatorii. Nu patria și fericirea ei le stă în gând, nu! acésta este numai masca sub care se ascund scopurile lor mârșave egoistice și îngâmfarea lor.

In fața acestei împrejurărĭ, lupta nóstră legală în contra despotismului actual este nu numai o luptă dréptă, ci și o luptă morală; nu numai pentru salvarea vieții naționale, ci și pentru salvarea patriei de cangrena, ce róde puternic la rădĕcinele ei.

Orĭ că ne vom lupta cu tótă bărbăția strămoșéscă umĕr la umĕr, ca sĕ trăim și sĕ învingem tóte greutățile, — orĭ de nu, vom cădé și vom apune. O cale de mijloc nu mai este adĭ pentru noi. Acésta ni-a dovedit'o și cel din urmă act de violență al guvernului unguresc, sĕvĕrșit contra șcólelor grănițerescĭ române din cele trei comitate ale Ardélului.

Dela țéră.

Vocĭ asupra declarațiunei ministrului-președinte Sturdza.

„*Nemzet*", organul guvernului unguresc încheiă articolul sĕu de fond dela 29 l. c. ast-fel:

„Cu cuvêntul așa-déră, d-l Sturdza a dat deja garanța de care am avut lipsă, ca sĕ putem privi cu încredere guvernarea lui. Acuma a rĕmas îndărăt încă dovada faptelor.

Avênd în vedere corectitatea, cu care ministrul-președinte român s'a pronunțat erĭ, învingênd tóte acele piedicĭ, carĭ fără îndoélă, cu privire la el, au îngreunat declarațiunea sa, și pășind curagios față cu atacurile murdare, carĭ după discursul din Iașĭ de sigur nu vor lipsi — sperăm, că faptele sale vor sta în armoniă cu cuvintele sale. Acela este adevĕratul Dimitrie Sturdza care a vorbit erĭ la Iașĭ; acéstă vorbire corĕspunde trecutului sĕu de bărbat de stat, și individualității sale."

*

„*Fremdenblatt*", organul ministrului de esterne austro-ungar dice:

„Am dis mai dĕunădĭ, că oposițiunea, al căreia șef era d-l Sturdza, s'a folosit de un limbagiu cu privire la monarchia nóstră, și mai ales cu privire la raporturile interne ale Transilvaniei, care a trebuit sĕ deștepte în opiniunea nóstră publică o justă nemulțumire. D-l Sturdza, am dis atuncĭ, pentru ca sĕ recâștige acea încredere simpatică, de care s'a bucurat la noi partida sa în anii de mai înainte, va trebui sĕ dovedéscă, că voesce sĕ continue politica lui Brătianu și a lui Catargiu. Spre bucuria nóstră, stăm astădĭ față de o enunciațiune, care dovedesce, că d-l Sturdza scie sĕ prețuéscă pe deplin valórea raporturilor cu Austro-Ungaria.

....Ministrul-președinte s'a folosit în deosebĭ de ocasiune, spre a se opune nemodestiei, cu care anumite cercurĭ române au voit sĕ presente actul de grațiă al împĕratului Francisc Iosif față cu condamnațiĭ românĭ, ca o concesiune făcută României, accentuând caracterul *spontan* al acestui act. Pentru noi, în Austro-Ungaria acésta era póte superfluu, în România însĕ pare a fi fost o rectificare necesară.

Declarațiunea d-lui Sturdza va fi salutată, de sigur, cu satisfacțiune în tóte cercurile monarchiei nóstre, unde se păstréză pentru România cea mai mare simpatiă."

„*Neue Fr. Presse*" dela 28 Octomvre dice:

„Putem sĕ fim mulțămițĭ cu declarațiunile d lui Sturdza... Unele întêmplărĭ din timpul din urmă au făcut de lipsă acéstă enunciațiune hotărîtă a conducătorului de odinióră al oposiției și a șefului actualului guvern, spre a scuti noul guvern de suspițiunea păgubitóre. După dilele de véră din Ischl ar fi fost, în casul contrar, de neînțeles chiămarea lui Sturdza la guvern".

„*Neues Wiener Tagblatt*" dela 29 l. c. scrie:

— „Bărbatul..." murmură ea... „Cerșitorul... I-am recunoscut ochii... Sciu sigur. Acum îmĭ aduc aminte..."

Pauly se făcù și el palid.

— „L'ai recunoscut?"

— „Da... Cel puțin mi-se pare acum... Décă...."

Ea nu rosti numele, dér învĕțătorul o înțelesese. Când ea se ridică, pentru ca sĕ ajungă la ușă și sĕ privéscă spre stradă, el voi sĕ o rețină de mână.

— „Henrieto... te rog... Nu te duce".

'I-se părea, că fericirea sa, abia ajunsă, o va perde sburând prin acéstă ușă deschisă.

— „Da... trebue... trebue... sĕ-l vĕd..." rĕspunse Henrieta cu seriositate.

Ea-l trase afară și ajunseră amêndoi pe prag, fără ca sĕ se lase de mână, ca și când s'ar fi temut nu cum-va sĕ afle ascuns pe cerșitorul după ușă, gata de a-i ucide.

Dér pragul era gol: satul, pe care-l scrutară ochii lor, zăcea pe ambele părțĭ ale drumului liniștit, cu casele sale albe văruite.

Numai în locul, unde acest drum alb era întretăiat de orisontul albastru, zăriră un punct negru mic, — care se depărta.

Lcu.

„Declarările lui Sturdza au produs aicĭ, firesce, cea maĭ mare mulțămire și vor puté afla mai ales și în partea ungară a monarchiei o primire fórte simpatică. Îmbucurător este în tot casul, că schimbarea în politica interióră a României rĕmâne fără influință asupra raporturilor ei internaționale, pentru carĭ stabilitatea este totdéuna o necesitate“.

SCIRILE ḌILEI.

18 (30) Octomvre.

Coróne milenare. Ministrul de finance va așterne în curênd un proiect de lege privitor la baterea de monete comemorative milenare. Monetele se vor bate astfel, ca sĕ pótă fi folosite în circulație, ca și corónele. După ce însĕ forma corónelor e întărită prin lege, astfel abaterea dela acéstă lege, în ce privesce monetele milenare, trebue asemenea sĕ se decreteze prin lege.

—o—

Archimandritul Nifon, starețul mănăstirei Sinaia, a fost numit pe ḍiua de 1 Octomvre, exarch al mănăstirilor din eparchia sfintei mitropolii a Ungro-Vlahiei.

—o—

Inaintare. Aflăm cu bucurie, că d-l căpitan Vincențiu *Visoina*, care ne-a fost părăsit astă primăvéră, fiind strămutat în Dalmația, a fost înaintat la gradul de maior în armata comună.

—o—

Carte oprită. După cum anunță „Pest. Ll.“ ministrul de comerciu, în înțelegere cu ministrul de interne, a dat ordin tuturor oficiilor postale, sĕ confisce cartea întitulată „Ardélul“ ce a apărut în Bucuresci, pe motiv, că ar fi de conținut dușmănos față cu Maghiarii.

—o—

Parastas. Conform §-fului 6 din statutele „*fundațiunii iubiților reposați*“, creată în folosul studenților românĭ săracĭ, se va oficia Dumineca viitóre, în 22 Octomvre v. dela 9—10 óre a. m. un parastas în capela din cimiterul cetățenilor românĭ din loc. Se vor severși rugăciunile prescrise pentru cei ce au rĕposat și pentru cei vii, carĭ au dăruit în locul cununelor peritóre ofrande în banĭ la fundațiunea numită, drept coróne neperitóre. Se va ține și un cuvênt funebral. Atragem atențiunea credincioșilor românĭ din loc asupra acestora.

—o—

D-l N. Filipescu primarul Bucurescilor și-a luat Vinerĭ rĕmas bun dela toțĭ funcționarii primăriei. D-sa — ḍice „Timpul“ — le-a recomandat sĕ dea urmașului sĕu același sprijin activ și zelos, de care s'a bucurat dênsul timp de 2 anĭ și jumĕtate. D. Cucu, directorul lucrărilor technice, mulțumĭ domnului Nicolae Filipescu în numele funcționarilor primăriei, ḍicênd între altele, că aceștia se felicită de a fi avut norocul sĕ servéscă sub un primar cu calitățile d-lui Filipescu.

—o—

Conflict sângeros la graniță. Foile unguresci comunică scirea, că la granițele de cătră România ale Ardealului, în comitatul Ciucului, aprópe de comuna Bilbor, s'a iscat *un conflict sângeros între nisce gendarmĭ și anumițĭ locuitorĭ din România*. Un supus român a fost prins, o femeiă a fost greu rănită, ér *un Român a rĕmase mort*. Casul, pe care foile unguresci îl presentă atât de tendențios, pare a fi destul de grav.

—o—

Venitul din esposiția mileniului. Direcțiunea esposiției mileniului, cu aprobarea ministrului de comerciu, a încheiat un contract cu firmele Iuliu și Max Spitzer din Budapesta, D. Berl din Viena și M. Ollendorf din Berlin, conform căruia tóte venitele ce vor incurge din vinderea biletelor de intrare la esposiția milenară, se esarendéză numitelor firme cu suma de 1.500.000 fl. Intreprinḍĕtorii s'au obligat a purta spesele administrăreĭ biletelor, și a da bilete libere acelor persóne oficiale, pe carĭ le va recomanda direcțiunea. Maĭ departe au depus cauțiunea de 300.000 fl. și vor participa cu 30% la venitele brute, carĭ vor intra dela 5 milióne în sus. Prețul de întrare la esposiție va fi fixat cu 50 cr. pentru ḍile din sĕptĕmână, 30 cr. pentru Duminecĭ, și cu 20 cr. pentru serĭ, după închiderea oficială a esposiției.

—o—

O nouă espedițiune a contelui Zichy. Fantastul conte Eugen Zichy, după cum anunță ḍiarele din Budapesta, are de gând sĕ întreprindă o nouă espedițiune în Caucas, spre a-șĭ complecta colecțiunile destinate pentru esposiția milenară. Înainte de plecare, după cum se ḍice, contele Zichy va merge la Berlin și la Lyon pentru de-a se înțelege cu profesorii Virchow, Bastian și Chautre, carĭ asemenea făcuseră călĕtorii de studii prin Caucas. După re'ntórcere din Lyon esaltatul conte maghiar își va începe călĕtoria cătră Tiflis.

—o—

Colera în Galiția. In fața propagării colerei în Galiția, autoritățile din Praga, Brünn, Tropau și Cernăuț au lansat circulărĭ, invitând municipalitățile sĕ ia mĕsurile necesare pentru a-și preveni invasia colerei și pentru a aplica în mod riguros prescripțiunile privitóre la strĕinĭ.

Jubileul unui profesor.

Blașiu, 29 Octomvre n. 1895.

După 25 de anĭ. A petrece 25 de anĭ ca funcționar pe orĭ-care carieră publică în muncă și diligință, în sine considerat este frumos și respectabil. A petrece însă 25 anĭ pe cariera profesorală cu zel și devoțiune, muncind de diminéța și până séra în brazda culturii naționale române—acésta este îndatorator pentru fiă-care Român, țĕran orĭ inteligent, de-opotrivă.

Mai ales la gimnasiul din Blașiu cei ce voesc sĕ funcționeze ca profesorĭ, întimpină enorme greutățĭ, căcĭ nu e destul a absolva facultatea teologică, fiă la universitate orĭ la vre-un seminar domestic, ci pe lângă acești patru anĭ de studiu se mai recer încă alțĭ 4—5 anĭ de studiu special la facultatea filosofică, va sĕ ḍică îțĭ trebue să tragĭ în jug aprópe un deceniu, maĭ luptându-te și cu lipse materiale, pentru ca sĕ poțĭ ajunge profesor la gimnasiul din Blașiu cu un salar de — 700 fl. v. a.! Poftițĭ, domnii mei, și cugetațĭ, cum póte sĕ fie cineva mângâiat și recompensat în îndelungatele sale ostenelĭ intelectuale, pe lângă o ast-fel de ticălósă remunerațiune, mai ales aḍĭ, când biserică, stat, națiune, te trag la rĕspundere de tóte părțile și-țĭ controléză nu numai activitatea reală, ci și gândurile și simțemintele ?!

Și cu tóte acestea profesorii Blașiului muncesc cu o sîrguință laudabilă nu numai ca profesorĭ, ci și ca scriitorĭ și autorĭ a o mulțime de cărțĭ didactice pentru învĕțămîntul mediu și scólele elementare române. Acésta însĕ nu prea o vĕd cei chiămațĭ sĕ o vadă. Munca, domnilor, aștéptă egală recompensă, și este în interesul bine-înțeles al bisericii și al națiunii nóstre, ca sĕ se facă odată pașii de lipsă pentru ameliorarea stării materiale a profesorilor gimnasiului din Blașiu.

Dér sĕ revin la ceea ce voesc a comunica publicului român. In 19 l. c. d-l prof. *Nicolau Popescu* a împlinit 25 de anĭ de muncă rodnică pe cariera profesorală. Devotat cu trup și suflet acestei carierĭ, D-l Popescu cu cunoscuta-i dilință și-a neobosit a sciut sĕ storcă iubirea și respectul elevilor, nu mai puțin ca a mai marilor și colegilor sĕi.

Drept recunoscință dênsul a primit o mulțime de felicitărĭ dela diverșĭ colegĭ, amicĭ și cunoscuțĭ, precum și dela mulțĭ elevĭ ai sĕi, pe carĭ în acest șir lung de anĭ 'i-a instruat și li-a nutrit spiritul cu cunoscințele de lipsă pentru viéța publică și li-a oțelit inimile, ca sĕ pótă resista cu bărbăția românéscă în aceste timpurĭ viscolóse...

Conduși de iubire și de stimă față de colegul lor, membrii corpului profesoral de la acest gimnasiu, în frunte cu canonicul mitropolitan, P. on. d. Director gimn. Iosif *Hosu*, au felicitat călduros pe d-l Popescu din incidentul jubileului sĕu de 25 anĭ. Tot asemenea își aduse tributul omagielor sale și tinerimea gimnasială prin o deputațiune trimisă din sînul sĕu, care felicită călduros pe jubilar, mulțumindu-ĭ pentru neobosita sa activitate de până aci, și urându-ĭ anĭ îndelungațĭ spre a puté vărsa și de aci înainte sciință și cunoscințe în inima setósă de cultură a tinerimei române. Orchestra tinerimei încă și-a făcut datoria sa, înveselind nobila inimă a jubilantului prin câte-va bucățĭ alese și bine esecutate.

Séra la 8 óre, profesorii gimnasialĭ arangiară în onórea iubilantului o masă festivă în sala de gimnastică. Locul de onóre îl ocupă d-l Popescu, având la drépta sa pe d-l canonic Dr. Al. Grama, care asemenea a funcționat ca prof. gimn., și la stânga pe d-l prof. Ivan German, care în Iulie a. c. își serbă asemenea iubilul de 25 de anĭ ca profesor. Colegii sĕi își esprimară stima și iubirea lor față de iubilant prin mai multe și însuflețite toasturĭ, accentuând marele merite ale d. Popescu pe terenul instrucțiunei gimnasiale.

Rugăm pe vrednicul profesor sĕ priméscă și din partea nóstră cele mai sincere urărĭ de bine.

Iustus.

O comparațiă statistică.

Acum, după-ce póte sĕ fiă privită ca absolvată campania bisericéscă-politică în parlamentul ungar, nu va fi fără interes a face o espunere statistică asupra diferitelor votărĭ din camera magnaților Étă-o:

In ședințele din urmă ale camerei magnaților s'a primit paragraful liberului esercițiu religionar cu 120 contra 113 voturĭ, și neconfesionalitatea cu 118 contra 111. Cum se scie *neconfesionalitatea* se respinsese de treĭ-orĭ. La cea d'întâi votare în Octomvre 1894 votară 122 contra, și 96 pentru ea; în Martie 1895 votară 126 contra, și 118 pro; în Mai 1895 votară 119 contra, și 115 pro; și acum în fine votéză 118 pro, și 111 contra. Neconfesionalitatea decĭ fù rĕspinsă mai întâi cu o majoritate de 26 voturĭ, apoi cu majoritatea de 8, respective 4 voturĭ și astăḍĭ s'a primit cu o majoritate de 7 voturĭ.

Paragraful *liberului esercițiu religionar* ajunsese a patra-óră la desbatere. In Octomvre 1894 era raportul voturilor acesta: 109 contra, 103 pro; în Martie 1895: 117 contra, 111 pro; în Mai 1895: 105 contra și 94 pro; și în fine la ultima desbatere: 120 pro și 113 contra. Acest paragraf fù decĭ respins mai întâi cu o majoritate de 6 voturĭ, a doua óră éră-și de 6, a treia óră de 11 voturĭ; și în fine a patra óră fù primit cu o majoritate de 7 voturĭ.

Datele acestea pot dovedi pe deplin, cât de nesigure și vaccilante sunt părerile celor mai mulțĭ magnațĭ maghiarĭ.

SCIRĬ ULTIME.

Bucurescĭ, 29 Octomvre. *Alegerile generale se vor face în 28, 29 și 30 Noemvre pentru Cameră, și la 1 și 2 Decemvre pentru Senat.*

Bucurescĭ, 29 Octomvre. „*Monitorul Oficial*“ de astăḍĭ publică decretele regale pentru *disolvarea consiliilor comunale din Galaț și Brăila.*

DIVERSE.

Diferite procedeurĭ pentru escitarea geniilor. „Journal d'hygiène“, care apare la Paris, publică o curiósă enumerațiune a procedeurilor bizare întrebuințate de iluștri autorĭ spre a-șĭ escita geniul lor. Astfel *Montaigne*, spre a medita în tótă libertatea, părăsia în fuga mare locuința sa și mergea sĕ se închidă într'un turn. *Rousseau* se mulțămea de a-șĭ ascunde capul în fên. Se scie de tótă lumea ceea ce făcea *Buffon* pentru ca sĕ scrie: el se așeḍa la biroul sĕu în haine de gală, cu manșete de dantelă și cu sabia la cópsă. Mai puțin îngrijat de toaleta sa, *Milton*, care de altmintrelea era fórte sĕrac, își compunea versurile îmbrăcat cu o veche manta și cu capul rĕsturnat pe spate. *Schiller*, se ḍice, nu putea compune, décă nu-șĭ punea piciórele în ghiață. Se asigură de asemenea, că *Chateaubriand*, când dicta un articol secretarului sĕu, se plimba, cu piciórele góle pe parchetul de marmoră al odăiei sale. *Bentham* nu putea sĕ scrie décă nu se așeḍa pe bucățĭ de hârtie. *Cooper*, spre a-se inspira, își umplea gura cu bombóne. *Byron* avea nevoiă sĕ miróse un buchet de ciupercĭ pe care-l ținea totdéuna pe masa sa de lucru. *Balzac*, chiar în mijlocul ḍilei, scria la lumina a două luminărĭ. *Flaubert* nu scria un cuvênt până nu fuma o lulea. In fine, un óre-care compositor italian, n'avea inspirația, decât când cele două piscĭ favorite ale sale se urcau pe umerii sĕi.

Microbiĭ. La congresul dela Societ. medicală britanică d nii Saint-Clair, învĕțații Thompson și Hawlet au presentat calcule, după care fiă-care locuitor din Londra absórbe în aerul inspirat 14.000 microbĭ pe oră. Aerul espirat fiind lipsit de microbĭ, toțĭ aceștĭ germenĭ rĕmân în organism, dér se nimicesc la omul sĕnĕtos prin acțiunea combinată a organelor și țesuturilor.

Literatură.

A apărut Nr. 1 din „Amicul Tinerimei“, fóiă de cunoscințe folositóre pentru tinerimea română cu următorul sumar: Biografia lui V. Alexandri, de prof. A. Bârsanu. Cum trebue cetite cărțile, de prof. I. Popea. Roma vechiă, de I. Găvrilaș. Ce ne învață un fir de iérbă, din Isis. Sistemul solar, de prof. Dr. P. Tanco. Potcovarul, poveste de Andersen, trad. D. Stăncescu. Algebra, de matematicul Euler. Ursul, după Brehm, de I. M. Ilustrații în text. Apare de 2-orĭ pe lună la 10 și 25 a lunei în T.-Jiu. Abonamentul pe un an 9 coróne; pe o jumĕtate de an 4.50 b. Ca supliment „*Amicul copiilor*“ (sub presidenția D-lui *B. P. Hășdĕu* și redacțiunea D-lor Z. Arbore, Dr. V. Crasescu (Basarabianul) și I. Moisil. Abonamentul la Amicul copiilor este deosebit 9 coróne la an, 4 c. 50 b. pe ½ an; împreună cu Amicul tinerimei 14 coróne pe an.

*

In editura librăriei Leon Alcalay din Bucurescĭ (Calea Victoriei 37) a apărut: **Gramatica** pentru clasa III primară, întocmită după programa oficială din 1895 și aprobată de ministerul instrucțiunei publice din România, scrisă de: A. I. Odobescu și V. Gr. Borgovan. Un esemplar legat în scórță 65 banĭ.

*

In Tipo-litografia „Sivestru Morariu-Andrievicĭ din Cernăuțĭ, în Bucovina, a apărut: **Vinurĭ din póme**, scriere în limba poporală, de Grigorie Halip, profesor la școla agronomică din Cernăuțĭ. (Retipărire din gazeta „Deșteptarea“). O carte de 96 pag., fórte de mare interes pentru popor. Un esemplar costă numai 20 cr.

*

Ḍilele acestea a apărut în Tipografia A. Mureșianu: **Gramatica Limbei românescĭ** (*Fonetică și Ortografiă. Etimologie. Sintacsă. Stil.*) întocmită în două cursurĭ concentrice pentru școlele poporale de **Ión Dariu**; *Cursul II* pentru *anul al 5-lea și al 6-lea de școlă*, pentru școla de repetițiune, de adulțĭ, școle civile etc. *Editura autorului*. Recomandăm acéstă carte atențiunei deosebite a d-lor învĕțătorĭ. Se póte procura dela autor cu prețul de 30 cr.

*

A apărut **Liturgia** S. Ioan Chrisostom, compusă pentru cor bărbătesc de **Ioan Vidu**. Compozițiunea este proprietatea autorului și un esemplar costă 4 fl. Tot de același autor a apărut piesa „*Nu desperați*“, pentru cor bărbătesc. Prețul 30 cr.

*

Liniștea Casei, romanŭ de *I. C. Panțu* formatŭ mare 203 pagine. Costă 60 cr.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul pieţei Braşov.

Din 29 Octomvre 1895.

Bancnote rom.	Camp.	9.49	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cnmp.	5.70	Vênd.	5.75
Ruble rusescĭ	Cump.	129.½	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	58.60	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Octomvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.15
Renta de corône ung. 4%	99.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	—.—
Imprum. ung. cu premii	161.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	143.50
Renta de hârtie austr.	100.35
Renta de argint austr.	101 65
Renta de aur austr.	121.—
Losurĭ din 1860	152.25
Acţii de ale Băncei austro ungară.	1050.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	476 75
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	398.30
Napoleondorĭ	9.54
Mărcĭ imperiale germane	58.75
London vista	120.20
Paris vista	47.65
Rente de corône austr. 4%	101.15
Note italiene	45.20

A v i s!

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Anunciurĭ

(inserţiunĭ şi reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administraţiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans.“